

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: **T. K.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2018, č. j. OAM-899/ZA-ZA11-P10-2017,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal u krajského soudu žalobu proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobce namítl porušení § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť žalovaný nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, § 3 správního řádu, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné

pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, v souvislosti s § 12, 14 a 14a zákona o azylu. Žalobce dále namítl porušení § 50 odst. 2, odst. 3 a odst. 4 správního řádu (žalovaný nezjistil všechny rozhodné okolnosti a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo), § 52 správního řádu (žalovaný neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci) a § 68 odst. 3 správního řádu (správní orgán v odůvodnění rozhodnutí neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu ustanovení zákona o azylu).

3. Žalobce uvedl, že již v pohovoru k podané žádosti popisoval problémy týkající se porušování náboženské svobody jeho a jeho rodiny, etnické nenávisti a to, že jeho subjektivním právům není poskytována dostatečná ochrana ze strany veřejněmocenských orgánů domovského státu. Poukázal dále na zdravotní problémy své manželky a svých dětí, zdravotnický systém v domovské zemi není schopen je dostatečně kompenzovat; tato okolnost podle jeho názoru odůvodňuje udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu jeho manželce a dětem (a tedy i žalobci).
4. Žalobu žalobce doplnil podáním, doručeným soudu 14. 1. 2019. Rozvedl předně argumentaci týkající se obav z pronásledování z náboženských důvodů – odkázal v této souvislosti na Výroční zprávu Komise USA pro náboženskou svobodu ve světě (USCIRF) z dubna 2018, z níž vyplývají konkrétní případy, kdy měly fyzické osoby problémy s pronásledováním kvůli svému náboženskému přesvědčení. Žalobce prezentoval závěr, že restrikce vůči náboženské svobodě v Kazachstánu se vymykají mezinárodním lidskoprávním standardům a omezování náboženských svobod má vzrůstající tendenci; žalovaný pak tuto skutečnost při svém rozhodování nezohlednil, což činí jeho rozhodnutí nezákonným a nepřezkoumatelným.
5. Žalobce dále uvedl další argumenty stran svého pronásledování z národnostních důvodů. Vyjádřil přesvědčení, že dostatečně popsal problémy, jimž čelila jeho rodina z titulu příslušnosti k arménské národnosti. Žalovaný podle přesvědčení žalobce obecnou situaci v zemi původu dostatečně nezohlednil. Pokud jde o skutečnost, že žalobce, původně Armén, přijal kazašské státní občanství, vysvětlil toto žalobce tak, že byl veden snahou zmírnit případné etnické problémy.
6. Konečně pak žalobce podrobněji rozvedl zdravotní problémy manželky (epilepsie, psychiatrické problémy) i nezletilého syna (porucha vyprazdňování, psychologické či psychiatrické problémy). Zdravotní problémy manželky a syna žalobce ve spojení s nedostatečnou psychiatrickou péčí v Kazachstánu pak mají zakládat důvody pro udělení humanitárního azylu.
7. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobcem uplatněné námitky nesvědčí o tom, že by žalovaný porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu a uvedl, že trvá na správnosti vydaného rozhodnutí, které vyhovuje všem zákonným požadavkům. Rekapituloval zjištěné důvody žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v této souvislosti uvedl, že se neprokázalo, že by žalobcovy potíže týkající se přístavby jeho obchodu byly jakkoli

zapříčiněny cíleným jednáním státních orgánů či jiných subjektů, ani že by postup státních orgánů vůči žalobci byl zatížen etnickou diskriminací. Stejně tak žalovaný neučinil závěr, že by žalobce musel v zemi původu čelit náboženské diskriminaci.

9. Procesní námitky žalobce označil žalovaný za účelové; poukázal na § 52 správního řádu, podle něhož není správní orgán vázán důkazními návrhy účastníků. Z tohoto důvodu nepřistoupil žalovaný k překladu dokumentů, které žalobce předložil v ruském jazyce – žalobce se ke stručnému obsahu předložených dokumentů vyjádřil, a na základě tohoto vyjádření se žalovaný rozhodl důkazy neprovést, neboť naznal, že jsou pro celkové hodnocení věci irelevantní.
10. Pokud jde o žalobcem tvrzené důvody, které měly svědčit pro udělení humanitárního azylu, žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a zdůraznil, že udělení humanitárního azylu je nenárokové, záleží na diskreci správního orgánu a je vyhrazeno pro případy hodné zvláštního zřetele. Nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu jako argument, o nějž žalobce v předmětném případě opřel svou žádost o humanitární azyl, nemůže obstát.
11. Žalovaný dále podotkl, že žalobce v průběhu řízení neuvedl žádnou skutečnost, která by byla relevantní pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
12. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud věcně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
14. Žaloba není důvodná.
15. Ze správního spisu krajský soud konstatuje, že žalobce je arménské národnosti, v roce 2010 nebo 2011 pozbyl státní občanství Arménie a současně se stal státním občanem Republiky Kazachstán. Je křesťan, hlásí se ke katolické církvi. Nemá žádné politické přesvědčení a není politicky aktivní, je zdravý, ženatý, má dvě děti, manželka a děti jsou taktéž žadateli o mezinárodní ochranu (jejich věc je vedena krajským soudem pod sp. zn. 43 Az 38/2018). Do České republiky přicestovali všichni společně na české turistické vízum.
16. Během pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce vysvětlil důvody, proč přijal státní občanství Kazachstánu. Jeho záměrem bylo společně s příbuznými podnikat, a s ohledem na nepříznivou situaci v Arménii přesídlil do Kazachstánu. Následně popsal potíže s policejními orgány, se soudní exekutorkou a potíže s místními orgány státní správy. Tyto obtíže souvisely převážně se stavbou přístřešku vedle jeho obchodu. V souvislosti s tím začal mít také problémy se sousedy, s nimiž do té doby normálně vycházel. Problémy s úřady i sousedy dává do souvislosti se svou arménskou národností. Dále žalobce poukázal na nedostatečnou zdravotní péči o jeho manželku, která utrpěla zranění při autonehodě, a o jeho otce, který je po infarktu. Samostatně byl proveden pohovor s manželkou žalobce, která ve své výpovědi potvrdila zdravotní problémy v souvislosti s autonehodou. Současně uvedla, že zdravotní problémy mají i jejich nezletilé děti.

17. Do správního spisu žalobce doložil listinné podklady, které se vesměs týkají správních a soudních řízení, které žalobce vedl v souvislosti s přístavbou nemovitosti. Dokumenty nebyly v řízení přeloženy do českého jazyka, neboť správní orgán to nepovažoval za hospodárné; spokojil se s tím, že žalobce vyslechl k obsahu jednotlivých dokumentů a stručně zaprotokoloval jejich obsah.
18. Mezinárodní ochranu lze poskytnout buď ve formě azylu, nebo doplňkové ochrany. Důvody pro poskytnutí první ze zmíněných forem mezinárodní ochrany jsou stanoveny především v § 12 zákona o azylu, podle něž se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
19. Žalobce ve vztahu k § 12 písm. a) zákona o azylu neuvedl žádné relevantní skutečnosti. Naopak uvedl, že žádné politické přesvědčení nemá. Nepopisoval žádné aktivity, které by bylo možno považovat za uplatňování politických práv. Krajský soud tedy shodně s žalovaným konstatuje, že žalobce ve své vlasti nevyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za níž by byl pronásledován. Udělení azylu z tohoto důvodu tak není na místě a žalovaný o jeho neudělení rozhodl správně.
20. Ve vztahu k § 12 písm. b) zákona o azylu žalobce tvrdil, že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k menšinové národnosti a menšinovému náboženství. Popisoval určité obtíže s úřady, soudy i spoluobčany. Argumentace žalobce, již dává popisované obtíže do souvislosti se svou národností a náboženským přesvědčením, se ale soudu jeví jako nepřesvědčivá. Zejména obtíže se sousedy se jeví být ryze občanskoprávního charakteru, kdy sousedé žalobce se neztotožnili s jeho stavební aktivitou a tuto se snažili právními i mimoprávními prostředky zmařit. Nic však nenásvědčuje tomu, že by tyto incidenty měly etnický či náboženský podtext, už jen proto, že sám žalobce uvádí, že určitou dobu žil on a jeho rodina v bezkonfliktním soužití se sousedy; problémy začaly až v souvislosti se stavební aktivitou žalobce. Správnímu soudu v řízení o přezkumu rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany pak rozhodně nepřísluší přezkoumávat správnost administrativního postupu správních orgánů a soudů v souvislosti se stavební akcí žalobce [viz také obdobné závěry, k nimž krajský soud dospěl v rozsudku ze dne 30. 1. 2020, sp. zn. 43 Az 37/2018, a to ve vztahu k manželce žalobce a jejich dětem].
21. Žalobce v doplnění žaloby vznesl další argumenty týkající se obavy z pronásledování z náboženských důvodů, jde ale o velmi obecná tvrzení a žalobce ani netvrdil jakýkoli jejich konkrétní dopad na jeho situaci. Totéž platí o tvrzeních ve vztahu k pronásledování z národnostních důvodů. Krajský soud zároveň považuje za dostatečný podklad pro posouzení dané věci žalovaným shromážděné zprávy o zemi původu podrobně popisující postavení národnostních a náboženských menšin v Kazachstánu (z nichž žalovaný vycházel při posuzování rizika pronásledování žalobce z některého z azylově relevantních důvodů). Krajský soud tedy nepovažoval za nutné provádět důkaz články a zprávami, na něž žalobce v doplnění žaloby odkázel.

22. Z uvedených důvodů krajský souhlasí se závěrem žalovaného, že nejsou splněny podmínky k tomu, aby byl žalobci udělen azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu.
23. Důvody svědčící pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu nebyly v řízení zjištěny ani nebyly žalobcem tvrzeny.
24. Nelze pak přisvědčit ani argumentaci žalobce stran zdravotního stavu jeho manželky a nezletilých dětí a tvrzené nedostatečné úrovně zdravotnictví v zemi původu. Z těchto důvodů se žalobce dovolával udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, resp. doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
25. Dle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
26. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
27. Za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
28. Krajský soud konstatuje, že špatný zdravotní stav žadatele o mezinárodní ochranu může být za určitých okolností důvodem k udělení buď humanitárního azylu, anebo doplňkové ochrany. Rozhodovací praxe správních soudů v této otázce reflektuje judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), podle níž může nastat situace, kdy by povinnost cizince vycestovat do země původu vedla (právě s ohledem na jeho špatný zdravotní stav) k porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a zásady *non-refoulement*. Takové případy však nejsou příliš četné, i dle judikatury ESLP mohou zdravotní potíže cizince vést k aktivaci čl. 3 Úmluvy a k závěru o nepřipustnosti jeho návratu do země původu jen ve „velmi výjimečných případech“. Podle rozsudku velkého senátu ESLP ze dne 13. 12. 2016, ve věci *Paposhvili proti Belgii*, stížnost č. 41738/10, lze o takovém „velmi výjimečném případě“ hovořit tehdy, kdy je vyhošťována vážně nemocná osoba, u níž závažné důvody zakládají domněnku, že ačkoliv není v bezprostředním ohrožení života, nedostatek vhodné péče či přístupu k ní v přijímající zemi představuje riziko skutečného nebezpečí vážného, rychlého a nevratného zhoršení jejího zdravotního stavu vedoucího k intenzivnímu utrpení nebo výraznému snížení předpokládané délky života (blíže viz např. Hájek, M.: Zdravotní stav coby důvod ochrany cizince. In: *Časopis pro právní vědu*

a praxi, XXV, 3/2017, str. 437-454). Krajský soud je zároveň názoru, že zdravotní obtíže manželky žalobce a jejich dětí těmto kritériím zcela zjevně nevyhovují [v podrobnostech viz výše již zmiňovaný rozsudek krajského soudu ze dne 30. 1. 2020, sp. zn. 43 Az 37/2018].

29. Jestliže obстоjí závěr žalovaného, že není (s ohledem na jejich zdravotní stav) důvod udělit humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu či doplňkovou ochranu dle § 14a téhož zákona manželce žalobce a jejich dětem, tím spíše obстоjí shodný závěr vyslovený žalovaným ve vztahu k žalobci.
30. Žalovaný nezjistil ani skutečnosti odůvodňující udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu; ostatně žalobce se takových skutečností ani nedovolával a z obsahu správního spisu je nezjistil ani krajský soud. Proto i rozhodnutí o neudělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu je třeba považovat za zákonné.
31. Pokud jde o námitky žalobce směřující k porušení procesních ustanovení zákona správního řádu, krajský soud shledal tyto námitky neopodstatněnými. Žalovaný shromáždil podklady pro vydání rozhodnutí v rozsahu dostatečném pro jeho rozhodnutí; z těchto podkladů pak vyplývá stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jednotlivé shromážděné podklady pak správní orgán důkazně vyhodnotil, přičemž výsledky tohoto hodnocení přesvědčivě a srozumitelně popsal v odůvodnění rozhodnutí, vše v kontextu s výpovědí a argumenty žalobce. Srozumitelně a přesvědčivým způsobem pak uvedl úvahy, které jej vedly k vydání negativního rozhodnutí.

V. Závěr a náklady řízení

32. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
33. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 30. ledna 2020

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce